

Õiguskantsler

Priit Pikamäe
Riigikohus
kantselei@riigikohus.ee

Teie 14.05.2014 nr 4-3-77-14

Meie 05.06.2014 nr 9-2/140722/1402516

**Arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluses
Riigilõivuseaduse § 57 lg 14 (riigilõivu suuruse sõltuvus kohtusse pöördumise viisist)**

Austatud Riigikohtu esimees

Pöördusite minu poole ja küsisite põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 3-4-1-17-14 (tsiviilasi nr 2-14-50011) arvamust, kas Eesti Vabariigi põhiseadusega (Põhiseadus) on kooskõlas alates 01.04.2013 kehtiva riigilõivuseaduse (RLS) § 57 lg 14.

Tutvusin Pärnu Maakohtu 24.03.2014 määrusega tsiviilasjas nr 2-14-50011 ja Riigikohtu 27.03.2014 otsusega [3-4-1-2-14](#) ning leian, et Põhiseaduse § 24 lõikes 5 sätestatud edasikaebeõiguse, § 12 lõikes 1 ettenähtud võrdse kohtlemise põhimõtte ning §-s 11 sisalduva proportsionaalsuse põhimõttega ei olnud kooskõlas määruskaebuse esitamise ajal 13.02.2014 kehtinud RLS § 57 lg 14, mis näeb ette erineva suurusega riigilõivu määrad määruskaebuse esitamiseks sõltuvalt kohtusse pöördumise viisist (muul viisil või avaliku e-toimiku (www.e-toimik.ee) vahendusel – vastavalt 50 ja 25 eurot).

Leian, et Pärnu Maakohtu 24.03.2014 määruse alusel algatatud põhiseaduslikkuse järelevalve on lubatav (12.02.2014 kohtumäärusele esitas kaebaja 13.02.2014 määruskaebuse, 24.03.2014 jättis kohus määruskaebuse käiguta (tähtaeg riigilõivu tasumiseks) ning samas määrukses algatas RLS § 57 lg 14 põhiseaduslikkuse järelevalve menetluse ja määras kindlaks kohtu hinnangul Põhiseadusega kooskõlas oleva riigilõivu suuruse (25 eurot)).

Taotluse objektiks olevate riigilõivude erinevate summade osas jään praegusel ajahetkel oma 14.06.2013 arvamuses [9-2/130725/1302712](#), 12.01.2014 arvamustes [9-2/140185/1400688](#) ja [9-2/140177/1400686](#), 28.02.2014 arvamuses nr [9-2/140281/1400973](#) ning 29.04.2014 arvamuses nr [9-2/140555/1401877](#) esitatud seisukohtade ja põhjenduste juurde. Samuti leian, et kuna Riigikohus tunnistas juba 27.03.2014, et RLS § 57 lg 14 on alates 01.07.2012 kehtivas redaktsioonis Põhiseadusega vastuolus ja kehtetu osas, mis sätestas määruskaebuse muul viisil esitamisel kohustuse tasuda riigilõivu suuremas määras kui määruskaebuse elektroonilisel esitamisel veebilehe www.e-toimik.ee kaudu, siis oli RLS § 57 lg 14 selle asjassepuutuvas osas põhiseadusevastane juba ka määruskaebuse esitamise ajal 24.03.2014.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Ühtlasi teatan, et ei soovi asja arutamist suulises menetluses.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel